

Ελληνικό Περιοδικό
Διοίκησης
Αθλητισμού & Αναψυχής

Hellenic Journal
of Sport & Recreation
Management

2014
Volume 11 (1), 14-29

Ελληνικό Περιοδικό Διοίκηση Αθλητισμού & Αναψυχής
τόμος 11 (1), 14- 29
Δημοσιεύτηκε: Ιούλιος, 2014

Hellenic Journal of Sport & Recreation Management
Volume 11 (1), 14- 29
Released: July, 2014

Ελληνική Εταιρία
Διοίκησης Αθλητισμού

Hellenic Association
for
Sport Management

<http://www.elleda.gr>
ISSN 1791-6933

Επιλογή Προσωπικού στη Δημοτική Αστυνομία για την Αρμοδιότητα της «Προστασίας του Περιβάλλοντος»

Κοντογιάννη, Ε., Καλογεροπούλου, Β. & Κουθούρης, Χ.

Τμήμα Επιστήμης Φυσικής αγωγής & Αθλητισμού, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν ο καθορισμός μιας αποτελεσματικής μεθόδου για την επιλογή του προσωπικού της Δημοτικής Αστυνομίας (Δ.Α.) αναφορικά της άσκησης της αρμοδιότητας της «προστασίας του περιβάλλοντος» (όπως αυτή ορίζεται από το Προεδρικό Διάταγμα 23/02 (ΦΕΚ Α' 19/7-2-02) και το Ν. 3731/08 (ΦΕΚ 263 Α'/23-12-2008)). Συγκεκριμένα: α) καταγράφηκε ο βαθμός περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (γνώση, πιστεύω, συμπεριφορά) του υπηρετούντος προσωπικού, β) εξετάστηκε η σχέση μεταξύ περιβαλλοντικής γνώσης, πιστεύω και συμπεριφοράς και γ) διερευνήθηκε εάν η διαφορετική διάθεση για άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας οφείλεται στο διαφορετικό επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του προσωπικού. Στην έρευνα έλαβαν μέρος 171 Δημοτικοί Αστυνομικοί (104 άνδρες και 67 γυναίκες) ηλικίας 25-57 ετών από 19 διαφορετικούς Δήμους της χώρας. Για την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης χρησιμοποιήθηκαν οι κλίμακες α) γνώση περιβαλλοντικών θεμάτων, β) πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος (Kouthouris & Kontogianni, 2013a; b) και γ) περιβαλλοντικά υπεύθυνα συμπεριφορά (Ζαφειρούδη & Χατζηγεωργιάδης, 2012). Η αξιοπιστία των οργάνων ελέγχθηκε επιτυχώς. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων κατέδειξε: α) ως υψηλότερη τιμή στις εξεταζόμενες μεταβλητές τα «πιστεύω για την προστασία του περιβάλλοντος» (Μ.Ο.=6.10, Τ.Α.=0.99), β) μια υψηλή και θετική συσχέτιση μεταξύ των τριών μεταβλητών της έρευνας ($p < .01$), και γ) ότι το προσωπικό της Δ.Α. με υψηλό και μέσο βαθμό περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης σημείωσε υψηλότερες τιμές ως προς τη διάθεση για άσκηση της αρμοδιότητας προστασίας του περιβάλλοντος (Μ.Ο.=6.24, Τ.Α.=1.06 και Μ.Ο.=5.98, Τ.Α.=1.20, αντίστοιχα) σε σχέση με την ομάδα του προσωπικού που δήλωσε χαμηλό βαθμό περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (Μ.Ο.=4.94, Τ.Α.=1.70) ($p < .001$). Οι θεωρητικές και πρακτικές προεκτάσεις και εφαρμογή των αποτελεσμάτων συζητούνται εκτενώς, με στόχο την αποτελεσματικότερη επιλογή προσωπικού στην υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας.

Λέξεις κλειδιά Δημοτική Αστυνομία, προστασία του περιβάλλοντος, περιβαλλοντικά υπεύθυνα συμπεριφορά, περιβαλλοντικά πιστεύω, περιβαλλοντική γνώση.

Ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας: ekontogi@phyed.duth.gr

Personnel selection in the Municipal Police for the 'Environmental Protection' Competence

Kontogianni, E. , Kalogeropoulou, V. , & Kouthouris, C.

Department of Physical Education & Sport Sciences, University of Thessaly, Greece.

Abstract

The purpose of the present study was the definition of an effective method for the selection of the personnel of the Municipal Police's (M.P.) regarding with the implementation of the competence of "environmental protection". In particular it was: a) recorded the M.P's personnel levels of environmental sensitivity (knowledge, beliefs, behavior), b) tested the relationship between environmental knowledge, beliefs and behavior, and c) investigated whether the difference in personnel's willingness for the implementation of the specific competence is due to the different level of the personnel's environmental sensitivity. 171 M.P. officers took part in the study (men 104, women 67) aged from 25 to 57 years from 19 different prefectures of the country. For the evaluation of environmental sensitivity the following scales were used a) knowledge of environmental issues, b) beliefs for environmental protection (Kouthouris & Kontogianni, 2013, a; b), and c) environmentally responsible behavior (Zafeiroudi & Hatzigeorgiadis, 2012). The reliability of the scales was tested successfully. The results showed that a) the beliefs for environmental protection succeeded the highest score between the tested variables (M.=6.10, S.D.=0.99), b) a high and positive correlation among the three tested variables ($p < .01$), and c) the personnel of the M.P. who reported high and medium scores at environmental sensitivity also reported higher scores (M.=6.24, S.D.=1.06 and M.=5.98, S.D.=1.20, respectively) regarding with their willingness to implement the competence of 'environmental protection' compared to the personnel who reported low scores at environmental sensitivity (M.=4.94, S.D.=1.70) ($p < .001$). The theoretical and practical implications and the implementation of the results are extensively discussed, aiming to the most effective selection of the personnel of M.P.

Keywords: Municipal Police, Environmental Protection, Environmentally Responsible Behavior, Environmental Beliefs, Environmental Knowledge.

e - mail: ekontogi@phyed.duth.gr

Εισαγωγή

Η Δημοτική Αστυνομία είναι ένας θεσμός φιλικός προς τον πολίτη, ανθρωποκεντρικά δομημένος με σκοπούς και στόχους συμβατούς με τις αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης. Με τη δράση της καλύπτει με τον καλύτερο τρόπο, ένα μεγάλο κενό, που για δεκαετίες υπήρχε στον τομέα της εύρυθμης λειτουργίας της πόλης. Μοναδικός της στόχος, η πρόληψη, η σύσταση, η συναίνεση αλλά και η εφαρμογή του νόμου όπου απαιτείται, φροντίζει για την προσβασιμότητα των οδών και πεζοδρομίων, καταπολεμά την αντικανονική στάθμευση και ελαχιστοποιεί τις συνέπειες του υπαίθριου παρεμπορίου. Παράλληλα, συμβάλει ως θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης μέγιστα στην *προστασία του περιβάλλοντος* και στην ποιότητα ζωής προφυλάσσοντας από την ρύπανση τους κοινόχρηστους χώρους της πόλης.

Η Δ.Α. μπορεί να προσφέρει πολλά στους πολίτες γιατί έχει να ασκήσει σημαντικές αρμοδιότητες. Σύμφωνα με το Ν. 3731/08 (ΦΕΚ 263 Α' /23-12-2008) και το Προεδρικό Διάταγμα 23/02 (ΦΕΚ Α'19/7-2-02) μια από τις πολλές αρμοδιότητες που ασκεί, είναι ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, τη ρύπανση των θαλασσών από πηγές ξηράς, την προστασία των επίγειων και υπόγειων υδάτινων αποθεμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 24 Π.Δ/τος 410/95). Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν ο καθορισμός του κατάλληλου τρόπου επιλογής του προσωπικού της Δ.Α. που θα ασκεί την αρμοδιότητα της «προστασίας του περιβάλλοντος».

Ανασκόπηση βιβλιογραφίας

Η Δημοτική Αστυνομία ως θεσμός

Η Δημοτική Αστυνομία αποτελεί έναν σημαντικό θεσμό για τη λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη Χώρα μας, αφού ουσιαστικά αποτελεί ένα βασικό εργαλείο για την εφαρμογή του προγράμματος των τοπικών αρχών και επομένως, μπορεί να συμβάλει, εφόσον λειτουργεί ομαλά, στην αποτελεσματική προώθηση των τοπικών υποθέσεων. Πρόκειται για έναν θεσμό, με μεγάλη κοινωνική χρησιμότητα, ο οποίος απαντάται στην πλειοψηφία των ευρωπαϊκών κρατών, με συγκεκριμένες και σαφώς προσδιορισμένες αρμοδιότητες, εντός καθορισμένης χωρικής ενότητας, χωρίς εξάρτηση από την κεντρική Διοίκηση, και με δυνατότητα άσκησης ελέγχου για την τήρηση των ρυθμίσεων που αφορούν θέματα τοπικού ενδιαφέροντος (Αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο Ν. 3731/08).

Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων, κύρια μέρη των οποίων αποτελεί η προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων των κατοίκων τους. Η ελληνική πολιτεία τηρώντας το παράδειγμα των άλλων Ευρωπαϊκών και μη χωρών προκειμένου να ενισχύσει την εξουσία των περιφερειακών μονάδων οργάνωσης και διοίκησης, να ισχυροποιήσει την Τοπική Αυτοδιοίκηση και να διασφαλίσει τα θεμελιώδη δημοκρατικά δικαιώματα των πολιτών της, θεσμοθέτησε την λειτουργία της Δ.Α.

Στην Ελλάδα η Δ.Α. πρωτοεμφανίζεται ήδη με τη δημιουργία του νεοελληνικού κράτους, και συγκεκριμένα με τον νόμο της 27^{ης} Δεκεμβρίου 1833 «Περί συστάσεως των Δήμων», όταν και ανέλαβε, με τη διαίρεση της Χώρας σε Δήμους, καθήκοντα άσκησης τοπικής αστυνόμευσης (Αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο Ν. 3731/08).

Η Δ.Α. είναι αναμφίβολα μια σημαντική υπηρεσία που συστάθηκε για να βρίσκεται κοντά στον πολίτη και τις ανάγκες του. Είναι μια υπηρεσία φιλική προς το δημότη, η οποία έχει ως βασικούς στόχους, την καλύτερη και αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου καθώς και την βελτίωση των συνθηκών ζωής στις τοπικές κοινωνίες. Η εύρυθμη και αποτελεσματικότερη λειτουργία της μπορεί να βοηθήσει καθοριστικά τον κάθε Ο.Τ.Α. στην άσκηση των καθηκόντων του που αφορούν καίριους τομείς των αρμοδιοτήτων του, όπως είναι το περιβάλλον και η καθαριότητα, η στάθμευση και το κυκλοφοριακό.

Είναι από κάθε άποψη κρίσιμο και σημαντικό η Δ.Α. να θεμελιώσει μια σχέση αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού με τους πολίτες για να καταφέρει να ανταποκριθεί με επιτυχία στα καθήκοντά της και να ικανοποιήσει τις προσδοκίες τους.

Η βελτίωση των όρων διαβίωσης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν επιτυγχάνεται μόνο με την επιβολή κυρώσεων και διοικητικών προστίμων. Προηγείται η ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση των πολιτών. Η Δ.Α. με την έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση για τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες καλεί τον πολίτη να γίνει μέτοχος στην επίλυση των προβλημάτων. Ο πολίτης που γνωρίζει επαρκώς και με ακρίβεια τις περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να παρεμβαίνει η Δ.Α., μπορεί να αναζητά την άμεση συνδρομή της για να δίνει λύσεις σε θέματα που άπτονται της αρμοδιότητάς της (Δοξαστάκης, 2005).

Νομοθεσία αναφορικά της αρμοδιότητας της Δ.Α. περί της «προστασίας του περιβάλλοντος»

Σήμερα οι Δήμοι της χώρας ασκούν πολυάριθμες και σημαντικές αρμοδιότητες, που συνδέονται άμεσα με την καθημερινότητα και την ποιότητα της ζωής των δημοτών τους. Το άρθρο 24 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/95) περιγράφει λεπτομερώς τις σημαντικότερες τοπικές υποθέσεις που ανήκουν στην αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων, που με την διοίκησή τους επιδιώκουν την προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων των κατοίκων τους.

Ο νομοθέτης προέβλεψε, ότι για την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων του άρθρου 24 του Δ.Κ.Κ. (Π.Δ. 410/95), ο Δήμος προβλέπει στον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας τη συγκρότηση ειδικής υπηρεσίας με την ονομασία «Δημοτική Αστυνομία» και εξουσιοδότησε τους Υπουργούς

Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δημόσιας Τάξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Υγείας & Πρόνοιας να προτείνουν την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, με το οποίο καθορίζονται οι αρμοδιότητες, τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των οργάνων της Δ.Α., καθώς και ο τρόπος εκπαίδευσής τους.

Σε εφαρμογή των παρ. 2 και 3 του άρθρου 24 του Δ.Κ.Κ. εκδόθηκε το Π.Δ. 23/2002 (ΦΕΚ 19/ΤΑ/07-02-2002) «Αρμοδιότητες, σύστημα πρόσληψης, προσόντα, καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις του προσωπικού της Δημοτικής Αστυνομίας» (Δοξαστάκης, 2005).

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. Α «αρμοδιότητες του ειδικού προσωπικού της Δημοτικής Αστυνομίας» του Π.Δ. 23/2002, το ειδικό προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας ασκεί τις εξής αρμοδιότητες σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος:

- Τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση, την άρδευση, την αποχέτευση, την ηχορύπανση, τη ρύπανση των θαλασσών από πηγές ξηράς, την προστασία των επίγειων και υπόγειων υδάτινων αποθεμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 24 Π.Δ/τος 410/95).
- Τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων που αφορούν τη λειτουργία δημοτικών ή κοινοτικών εργαστηρίων και τον έλεγχο των υγρών, στερεών και αέριων αποβλήτων, της ρύπανσης των υδάτων και της θάλασσας (άρθρο 24 Π.Δ/τος 410/95).
- Τον έλεγχο για την εφαρμογή των διατάξεων για την κοινή ησυχία, την καθαριότητα και αισθητική των πόλεων, ευκοσμία και ευταξία [Αστ. διατάξεις 6/1996 και 3/1996, άρθρο 17 της Υγειονομικής Διάταξης Υ1β/2000/1995 και άρθρο 417 Π.Κ.].
- Τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων που αφορούν τις εκπομπές ρύπων, θορύβων κ.λ.π. από οχήματα [άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 2696/1999].
- Τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων για την προστασία του αστικού και περιαστικού πρασίνου.

Συνέχεια του Π.Δ. 23/2002 αποτελεί ο νόμος 3731/08 (ΦΕΚ 263 Α'/23-12-2008) «Αναδιοργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας και ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών». Σύμφωνα με το άρθρο 1 «αρμοδιότητες της Δημοτικής Αστυνομίας» του παραπάνω νόμου, η Δημοτική Αστυνομία ασκεί στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 75 και 79 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114 Α), τις εξής αρμοδιότητες αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος:

- Ελέγχει την τήρηση της καθαριότητας σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους της εδαφικής περιφέρειας του οικείου δήμου ή κοινότητας και γενικότερα την τήρηση των κανόνων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές για την αναβάθμιση της αισθητικής των πόλεων και των οικισμών.
- Ελέγχει την τήρηση των μέτρων που επιβάλλονται για την πρόληψη πυρκαγιών σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν τα εγκαταλελειμμένα οχήματα.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων για την ηχορύπανση, την κοινή ησυχία και τη λειτουργία μουσικής στα καταστήματα και στα δημόσια κέντρα.

Σε επίπεδο Δήμων ο «Κανονισμός καθαριότητας και προστασίας του περιβάλλοντος» των Δήμων ορίζει ως υπεύθυνη για τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων του ανωτέρου κανονισμού την Δ.Α. Ειδικότερα, ο συγκεκριμένος κανονισμός έχει ως στόχο την τήρηση της καθαριότητας της πόλης και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, τη σωστή διαχείριση των απορριμμάτων, την αποτροπή της ρύπανσης και υποβάθμισης του περιβάλλοντος και γενικά τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για αυτούς τους σκοπούς (Κανονισμός καθαριότητας & προστασίας του περιβάλλοντος Δήμου Τρικκαίων, 2013)

Δημοτική Αστυνομία και η αρμοδιότητα της «προστασίας του περιβάλλοντος»

Η Δ.Α. αποτελείται από διάφορα τμήματα, ένα εκ των οποίων είναι το «Τμήμα Προστασίας Περιβάλλοντος» το οποίο είναι υπεύθυνο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της προστασίας του περιβάλλοντος και της καθαριότητας σύμφωνα πάντα με το Π.Δ. 23/02, το Ν. 3731/08 και τον «Κανονισμό καθαριότητας και προστασίας του περιβάλλοντος» των Δήμων.

Αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος η Δ.Α. έχει να επιδείξει σημαντικό έργο. Αξιοσημείωτη είναι η συμβολή της Δ.Α. στην περιφρούρηση και προστασία του αστικού περιβάλλοντος, αφού με συνεχείς περιπολίες καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να εποπτεύει την πόλη και να βοηθάει στα μέγιστα στην προστασία του περιβάλλοντος. Ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση των πολιτών, εντατικοί έλεγχοι, διενέργειες αυτοψιών, συστάσεις για αποτροπή των παραβάσεων, αλλά και επιβολή διοικητικών προστίμων σε όσους δεν συμμορφώνονται με το νόμο περί της προστασίας του περιβάλλοντος και τον κανονισμό καθαριότητας και προστασίας του περιβάλλοντος των Δήμων αποτελούν ενέργειες τις οποίες χρησιμοποιούν οι Δημοτικοί Αστυνομικοί προκειμένου να ασκήσουν σωστά και αποτελεσματικά την αρμοδιότητα της προστασίας του περιβάλλοντος.

Πέρα όμως από την άσκηση των καθηκόντων της ως προς την προστασία του περιβάλλοντος, η Δ.Α. συνεργάζεται με το Δήμο ως προς την ομαλή διεξαγωγή προγραμμάτων περιβαλλοντικής επιμόρφωσης και συμμετοχής των πολιτών σε αυτά. Τέτοια προγράμματα αποτελούν η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, η Ημέρα Χωρίς Αυτοκίνητο, κ.α.

Δημοτική Αστυνομία και ενέργειες ως προς την «προστασία του περιβάλλοντος»

Η Δ.Α. δεν μένει μόνο στα λόγια ως αρωγός της προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά ούτε και στις συστάσεις ή στην επιβολή προστίμων σε όσους πολίτες δεν τηρούν τους νόμους περί της προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά έμπρακτα μέσα από τον 'πυρήνα' της βοηθάει και η ίδια στην προστασία του περιβάλλοντος, στηρίζοντας δράσεις και ενέργειες φιλικές προς το περιβάλλον.

Συγκεκριμένα, ο Δήμος Αμαρουσίου ενίσχυσε πρόσφατα το στόλο της Δ.Α. με ηλεκτροκίνητα ποδήλατα. Η κίνηση αυτή αντικατοπτρίζει τη φιλοσοφία της Διοίκησης για φιλικότερες προς το περιβάλλον μεταφορές, και εντάσσεται στο γενικότερο σχεδιασμό για την προώθηση πρακτικών και ενός μοντέλου μετακίνησης που θα κάνουν το Μαρούσι μία πιο ανθρώπινη πόλη, με σεβασμό στον κάτοικο, στον επισκέπτη και στο περιβάλλον. Οι Δημοτικοί Αστυνομικοί, φέροντας κατάλληλη εξάρτηση και τον απαραίτητο εξοπλισμό, πραγματοποιούν φιλικές προς το περιβάλλον περιπολίες στις γειτονιές της πόλης επί 12ώρου βάσεως, χρησιμοποιώντας το ηλεκτροκίνητο ποδήλατο αντί της μοτοσυκλέτας, εγκαινιάζοντας μία νέα εποχή για τη δημοτική αστυνόμευση στο Μαρούσι. Με τον τρόπο αυτό δίνεται το παράδειγμα της υιοθέτησης ενός οικολογικότερου μοντέλου λειτουργίας, δείχνοντας το δρόμο στους κατοίκους αλλά και σε όσους δραστηριοποιούνται σε αυτή την πόλη για μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και χρήσης εναλλακτικών μέσων για τις μετακινήσεις τους στον οικιστικό ιστό της πόλης (<http://myota.gr>).

Ο Δήμος Πατρέων έχει προχωρήσει με τους Δημοτικούς Αστυνομικούς σε «οικολογικές» περιπολίες με αφορμή την Εβδομάδα Βιώσιμης Κινητικότητας. Οι αστυνομικοί θα χρησιμοποιούν ειδικά ποδήλατα προκειμένου να κάνουν περιπολίες. Στόχος του Δήμου είναι τα συγκεκριμένα

ποδηλάτα να πολλαπλασιαστούν ώστε να διευκολύνεται, με τρόπο οικολογικό, το έργο της υπηρεσίας (<http://www.aftodioikisi.gr>).

Ο Δήμος Ηρακλείου στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού και της ανανέωσης του μηχανοκίνητου εξοπλισμού της Δ.Α., παρουσίασε δώδεκα (12) νέες μηχανές με οικολογικό κινητήρα, που διαθέτουν φάρο και σειρήνα. Το κόστος της αγοράς του εξοπλισμού καλύφθηκε από ίδιους πόρους του Δήμου (<http://iraklioblog.blogspot.gr>).

Στην προμήθεια τριών (3) ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων στη Δ.Α. προχώρησε ο Δήμος Καβάλας, θέλοντας να τονώσει την οικολογική συνείδηση των πολιτών και να δώσει παράδειγμα για τη χρήση εναλλακτικών μέσων μεταφοράς στο κέντρο της πόλης, συμβάλλοντας ταυτόχρονα και στην αποσυμφόρηση του κυκλοφοριακού προβλήματος (www.newsit.gr). Παρόμοια ενέργεια αποτέλεσε και η ενίσχυση της Δ.Α. του Δήμου Αθηναίων με δέκα (10) νέα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, αθόρυβα και φιλικά προς το περιβάλλον (www.econews.gr).

Γνώση σχετικά με την «προστασία του περιβάλλοντος»

Οι ερευνητές Conraud-Koellner και Rivas-Tovar (2009) ορίζουν την περιβαλλοντική γνώση, ως το σύνολο της γνώσης που έχει ένα άτομο για τα περιβαλλοντικά θέματα. Η περιβαλλοντική γνώση μπορεί να καθοριστεί “ως γενική γνώση των γεγονότων, των εννοιών, και των σχέσεων που αφορούν το φυσικό περιβάλλον και τα σημαντικά οικοσυστήματά του” (Fryxell & Lo, 2003, σελ. 45). Οι έρευνες καταλήγουν σε αντικρουόμενα συμπεράσματα όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της γνώσης ενός ατόμου για τα περιβαλλοντικά ζητήματα και της ενεργής συμμετοχής του σε φιλικές προς το περιβάλλον συμπεριφορές. Συγκεκριμένα, διάφοροι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η εκδήλωση «φιλικής προς το περιβάλλον συμπεριφοράς» επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από το βαθμό γνώσεων του ατόμου για τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά ζητήματα (Chan, 1999; Mobley, 2010). Άλλες μελέτες αποκαλύπτουν ότι η βαθύτερη γνώση των περιβαλλοντικών ζητημάτων αυξάνει την πιθανότητα των ατόμων να λάβουν δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (Kaiser & Fuhrer, 2003; Mobley, Vagias, & DeWard, 2010).

Οι Vicente-Molina, Fernández-Sáinz και Izagirre-Olaizola (2013) διερεύνησαν την επίδραση των περιβαλλοντικών γνώσεων στην περιβαλλοντική συμπεριφορά φοιτητών. Στην έρευνα έλαβαν μέρος 2226 φοιτητές από το Μεξικό, την Βραζιλία, τις ΗΠΑ και την Ισπανία. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι περιβαλλοντικές γνώσεις επηρεάζουν την περιβαλλοντική συμπεριφορά. Αντίθετα, οι Laroché, Bergeron και Barbaro-Forleo (2001) σε έρευνά τους που διεξήχθη σε μια πόλη της Βόρειας Αμερικής με δείγμα 907 άτομα διαπίστωσαν την ύπαρξη μη στατιστικά σημαντικής σχέσης μεταξύ περιβαλλοντικών γνώσεων και περιβαλλοντικής συμπεριφοράς. Σύμφωνα με την έρευνα των Pie, Transilvania και Truța (2012) η οποία διεξήχθη στην Ρουμανία με δείγμα φοιτητές, η περιβαλλοντική γνώση δε σχετίζεται με την περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά, αφού τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι συμμετέχοντες που είχαν γνώσεις για τα περιβαλλοντικά ζητήματα δεν ενδιαφερόταν αρκετά για δράσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος.

«Πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος»

Οι έρευνες που ασχολούνται με την οικολογία και τα ζητήματα του περιβάλλοντος έχουν επικεντρωθεί ιδιαίτερα στα ‘πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος’ (Collins Steg, & Koning, 2007; Kilbourne & Pickett, 2008). Από την βιβλιογραφία επισημαίνεται ότι τα άτομα αναπτύσσουν θετικά πιστεύω όσον αφορά στο περιβάλλον και στην προστασία του. Σε σχετική έρευνα που διεξήχθη από τους Kennedy, Beckley, McFarlane και Nadeau (2009) αξιολογήθηκαν μέσω της κλίμακας New Ecological Paradigm (NEP) (Dunlap, Van Liere, Mertig, & Jones, 2000) τα ‘πιστεύω’ Καναδών ατόμων έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος. Το 49.7% των ατόμων που έλαβαν μέρος στην έρευνα υπέδειξαν θετικά ‘πιστεύω’ έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος, αντιλαμβάνονταν ότι η γη έχει περιορισμένους πόρους, και αισθάνονταν το αίσθημα ευθύνης ως προς την φροντίδα του περιβάλλοντος.

Υπάρχει μια συνεχής συζήτηση ως προς το εάν τα 'πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος' οδηγούν απαραίτητα σε φιλικές προς το περιβάλλον συμπεριφορές (Barr, Gilg, & Ford, 2005; Ozaki & Sevastyanova, 2011). Οι [Kilbourne](#) και [Pickett](#) (2008) εξέτασαν την σχέση μεταξύ των 'πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος' και της 'περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς'. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 337 ενήλικα άτομα από τις ΗΠΑ. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ 'πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος' και της 'περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς'. Οι O'Connor, Bord και Fisher (1999) διαπίστωσαν στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ των 'πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος' και της πρόθεσης για φιλική προς το περιβάλλον συμπεριφορά. Σε άλλη έρευνα η οποία έγινε στην Αυστραλία με δείγμα 223 ενήλικα άτομα διαπιστώθηκε μέτρια συσχέτιση μεταξύ των 'πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος' και της 'περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς' (Lea & Worsley, 2008).

Παρ' όλα αυτά, ορισμένες μελέτες έδειξαν ότι τα 'πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος' δεν οδηγούν πάντα σε φιλικές προς το περιβάλλον συμπεριφορές. Οι Gadenne, Sharma, Kerr και Smith (2011) σε έρευνά τους στην Αυστραλία εξέτασαν αν τα γενικά 'πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος' σχετίζονται με τις στάσεις για φιλικές προς το περιβάλλον συμπεριφορές. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι δεν υπήρχε σημαντική σχέση μεταξύ των 'πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος' και των στάσεων για φιλικές προς το περιβάλλον συμπεριφορές.

Στην παρούσα έρευνα η κλίμακα των 'πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος' είχε ως στόχο να αξιολογήσει τα 'πιστεύω' των υπαλλήλων της ΔΑ για την ενεργό συμμετοχή σε εκδηλώσεις και δράσεις για τη δημιουργία πολιτικών προστασίας του περιβάλλοντος σε μια χώρα.

«Περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά»

Πολλοί ερευνητές ασχολούνται με τις αλλαγές στις βασικές ανθρώπινες αρχές, αξίες, στάσεις και συμπεριφορές του ανθρώπου απέναντι στη φύση (Ewert, Place, & Sibthorp, 2005; Kaplan, 2000). Με τη συνεχή ενασχόλησή τους, οι επιστήμονες έκαναν το ζήτημα της αποδοχής μιας γενικότερης περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς, σημαντική πρόκληση (Ζαφειρούδη & Χατζηγεωργιάδης, 2009).

Η «περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά» είναι μια έννοια που ξεκίνησε να ερευνάται τη δεκαετία του '70 και εμφανίζεται σε πολλές έρευνες της περιβαλλοντικής ψυχολογίας (Maloney, Ward, & Braucht, 1975). Η «περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά» ορίζεται ως η αίσθηση της υποχρέωσης ή του καθήκοντος ενός ατόμου, να λάβει μέτρα απέναντι στην καταστροφή του περιβάλλοντος γενικά ή σε συγκεκριμένα περιβαλλοντικά προβλήματα (Fransson & Garling, 1999). Η «περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά» σύμφωνα με τους Sivek και Hungerford (1989/1990) ορίζεται ως οποιοδήποτε ατομική ή ομαδική δράση με στόχο να πράξει ότι είναι σωστό για την προστασία του περιβάλλοντος σε καθημερινή βάση, όπως για παράδειγμα η ανακύκλωση.

Η απόκτηση μιας υπεύθυνης συμπεριφοράς σε σχέση με το περιβάλλον αντανakλάται στις καθημερινές ατομικές συνήθειες, όπως στην εξοικονόμηση νερού και ενέργειας, στην εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης, στην αντίσταση της υπερκατανάλωσης, μέχρι τη συμμετοχή σε οργανωμένες ομαδικές περιβαλλοντικές εκδηλώσεις (Bun Lee, 2008).

Στην Ελλάδα, σύμφωνα με την έρευνα των Ζαφειρούδη και Χατζηγεωργιάδη (2012) η οποία είχε σαν σκοπό την δημιουργία και τον ψυχομετρικό έλεγχο της κλίμακας «περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς», διαπιστώθηκε ότι ο βαθμός στον οποίο οι Έλληνες δρουν περιβαλλοντικά καταγράφεται από δύο διαστάσεις μιας 10βάθμιας κλίμακας. Στην έρευνα συμμετείχαν 203 άτομα (56% άνδρες και 44% γυναίκες) από τους Νομούς Αττικής (69%) και Θεσσαλονίκης, ηλικίας 18 έως 69 ετών. Η πρώτη διάσταση της κλίμακας αναφέρεται στην «ομαδική» δράση, δηλαδή τις συλλογικές-κοινωνικές ενέργειες ενός πολίτη, όπως η συμμετοχή σε συγκεντρώσεις, εκστρατείες και οργανωμένες περιβαλλοντικές εκδηλώσεις. Η δεύτερη διάσταση της κλίμακας αναφέρεται στην «ατομική»

περιβαλλοντική δράση, δηλαδή κατά πόσο τα άτομα ως μονάδες προσπαθούν συστηματικά στην καθημερινή τους ζωή, με απλές πράξεις, να φροντίζουν για την προστασία του περιβάλλοντος.

Οι Tilikidou και Delistavrou (2006) εξέτασαν την περιβαλλοντική συμπεριφορά των Ελλήνων καταναλωτών. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε στην πόλη της Θεσσαλονίκης. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι κύριες ενέργειες που αφορούν στην περιβαλλοντική συμπεριφορά στην Ελλάδα ήταν η αποφυγή της διάθεσης απορριμμάτων εκτός κάδου και η ηχορύπανση. Επίσης, οι ερευνητές υποστήριξαν ότι οι Έλληνες καταναλωτές υπέδειξαν χαμηλές τιμές στην φιλική προς το περιβάλλον συμπεριφορά.

Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν ο καθορισμός μιας έγκυρης μεθόδου επιλογής του προσωπικού της Δ.Α. που θα ασκεί την αρμοδιότητα της «προστασίας του περιβάλλοντος». Επιμέρους στόχοι της έρευνας ήταν: α) η καταγραφή του βαθμού της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (γνώση, πιστεύω, συμπεριφορά) του προσωπικού της Δ.Α., β) η διερεύνηση της σχέσης μεταξύ των ανωτέρω μεταβλητών και γ) η διερεύνηση της αλλαγής στη διάθεση άσκησης της αρμοδιότητας λόγω διαφορετικού επιπέδου περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του προσωπικού.

Ερευνητικές υποθέσεις

α) Το προσωπικό της Δ.Α. θα σημειώσει υψηλές τιμές αναφορικά της γνώσης περιβαλλοντικών θεμάτων, των πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος, και της περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς που συνολικά εκφράζουν την περιβαλλοντική τους ευαισθητοποίηση.

β) Θα υπάρξει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ των ανωτέρω μεταβλητών.

γ) Το προσωπικό της Δ.Α. με υψηλή περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση θα σημειώσει αντίστοιχα θετική διάθεση για άσκηση της αρμοδιότητας της «περιβαλλοντικής προστασίας».

Μεθοδολογία

Συμμετέχοντες

Στη έρευνα έλαβαν μέρος 171 ειδικοί ένστολοι υπάλληλοι της Δ.Α. (άνδρες 104, γυναίκες 67) δέκα (10) Δήμων της περιφέρειας Θεσσαλίας (66.1%), δύο (2) Δήμων της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (17.5%), έξι (6) Δήμων της περιφέρειας Αττικής (14.6%), και ενός (1) Δήμου της περιφέρειας Πελοποννήσου (1.8%), ηλικίας 25-57 ετών (Μ.Ο.= 34.30 ετών) και των τριών κατηγοριών εκπαίδευσης ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και των αντίστοιχων κλάδων ΠΕ23 (26.3%), ΤΕ23 (18.7%), ΔΕ23 (55%). Μοιράστηκαν 200 ερωτηματολόγια συνολικά και στο τέλος συλλέχθηκαν 171 ερωτηματολόγια (ποσοστό ανταπόκρισης 85.5%).

Όργανα μέτρησης

Γνώση σχετικά με την «προστασία του περιβάλλοντος». Για την διερεύνηση της γνώσης σχετικά με την «προστασία του περιβάλλοντος» χρησιμοποιήθηκε κλίμακα των Kouthouris και Kontogianni (2013a). Η κλίμακα αποτελείται από τέσσερα (4) θέματα: μερικά άτομα μας είπαν ότι είναι γνώστες σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, ενώ κάποια άλλα όχι: α) «Πόσο σχετικός είσαι με θέματα προστασίας του περιβάλλοντος;», β) «Αν σου έλεγαν να γράψεις οτιδήποτε γνωρίζεις για την προστασία του περιβάλλοντος, πόσα πολλά θα έγραφες;», γ) «Σε σχέση με άλλα θέματα θεωρώ ότι έχω περισσότερες γνώσεις σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος;», δ) «Πόσες γνώσεις νομίζεις ότι έχεις πάνω στο θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος;». Οι απαντήσεις δόθηκαν σε 7βάθμια κλίμακα Likert, όπου τα μικρότερα σκορ δήλωναν χαμηλότερο βαθμό γνώσης για την προστασία του περιβάλλοντος.

«Πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος». Για την διερεύνηση των «πιστεύω» των Δημοτικών Αστυνομικών έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος χρησιμοποιήθηκε κλίμακα των Kouthouris και Kontogianni (2013b). Η κλίμακα αποτελείται από επτά (7) θέματα: Τι γνώμη έχετε αναφορικά με την φιλική στο περιβάλλον πολιτική στη χώρα σας, τι νομίζετε για τα παρακάτω: α) «Είναι σημαντικό να προωθείται η φιλική προς το περιβάλλον πολιτική», β) «Επιμένω ότι πρέπει να γίνουν περισσότερες ενέργειες σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος», γ) «Είναι σημαντικό να εγείρεται το ενδιαφέρον των πολιτών ως προς το περιβάλλον», δ) «Οι ενέργειες για την προστασία του περιβάλλοντος είναι απλά χαμένος χρόνος και χρήματα», ε) «Θεωρώ ότι οι ενέργειες για την προστασία του περιβάλλοντος είναι άχρηστες», στ) «Υπό την τρέχουσα οικονομική κρίση, θεωρώ ότι η προστασία του περιβάλλοντος δεν είναι απαραίτητη». Οι απαντήσεις δόθηκαν σε 7βάθμια κλίμακα τύπου Likert (από 1 = «διαφωνώ πάρα πολύ» έως 7 = «συμφωνώ πάρα πολύ»).

«Περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά». Για την διερεύνηση της «περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς» χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα των Ζαφειρούδη και Χατζηγεωργιάδη (2012) η οποία περιέχει δέκα (10) θέματα και αφορά στη συχνότητα συμμετοχής των ατόμων σε περιβαλλοντικά υπεύθυνες ενέργειες και δράσεις. Οι απαντήσεις δόθηκαν σε 5βάθμια κλίμακα Likert (από 1=«ποτέ» έως 5=«συνέχεια»).

Διάθεση άσκησης της αρμοδιότητας της «προστασίας του περιβάλλοντος». Η διάθεση άσκησης του προσωπικού της Δ.Α. ως προς την αρμοδιότητα της «προστασίας του περιβάλλοντος» αξιολογήθηκε με την ερώτηση: «Πόσο σημαντική θεωρείτε ως Δημοτικός/η Αστυνομικός την αρμοδιότητα της 'προστασίας του περιβάλλοντος;':» (από 1=«εντελώς ασήμαντη» έως 7=«παρά πολύ σημαντική»).

Καταγραφή δημογραφικών χαρακτηριστικών

Στο τέλος του ερωτηματολογίου υπήρξαν ερωτήσεις που κατέγραψαν το φύλο, την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση, και τη βαθμίδα εκπαίδευσης.

Διαδικασία μέτρησης

Το βασικό κριτήριο για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ήταν οι υπάλληλοι της Δ.Α. να είναι ένοστοι. Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από τους Δημοτικούς Αστυνομικούς είτε λίγο πριν την αρχή της υπηρεσίας τους, είτε μετά το πέρας αυτής. Προηγουμένως εξασφαλίστηκε συγκατάθεση από τους Διευθυντές και Τμηματάρχες των εκάστοτε Διευθύνσεων και Τμημάτων Δ.Α. Ένα μέρος των ερωτηματολογίων συμπληρώθηκε από Δημοτικούς Αστυνομικούς έπειτα από την συγκατάθεσή τους κατά την διάρκεια ημερίδας που αφορούσε στην Δ.Α. και διεξήχθη στην Αθήνα τον Ιούνιο του 2013. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είχε διάρκεια 10 έως 15 λεπτά. Σε κάποιες περιπτώσεις το ερωτηματολόγιο παραδόθηκε ιδιοχείρως από τους ερευνητές και επιστράφηκε την ίδια στιγμή, ενώ σε άλλες περιπτώσεις η αποστολή, συμπλήρωση και επιστροφή του ερωτηματολογίου στηρίχθηκε αποκλειστικά στην εκτεταμένη χρήση του ηλεκτρονικού δικτύου και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Αποτελέσματα

Δημογραφικά χαρακτηριστικά δείγματος

Όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 1, το 60.8% του προσωπικού της Δ.Α. ήταν άνδρες και το 39.2% ήταν γυναίκες. Όσον αφορά την ηλικία, το 60.8% των συμμετεχόντων στην έρευνα ήταν ηλικίας 25-34 ετών, το 29.8% ήταν μεταξύ 35 και 44, ενώ μεγαλύτεροι των 45 ετών ήταν το 9.4%. Σχετικά με το επίπεδο εκπαίδευσης, παρατηρήθηκε ότι οι περισσότεροι Δημοτικοί Αστυνομικοί ήταν απόφοιτοι ανώτερης εκπαίδευσης (55.6%), ακολουθούμενοι από αυτούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (*Λύκειο*) (28.7%), ενώ το μικρότερο ποσοστό ήταν κάτοχοι μεταπτυχιακών/διδακτορικών τίτλων (15.8%). Ως προς την οικογενειακή κατάσταση του προσωπικού της Δ.Α. η πλειοψηφία ήταν άγαμοι 48%, ακολουθούμενοι από τους έγγαμους με παιδιά (36.8%), ενώ μόνο το 15.2% του προσωπικού της Δ.Α. δήλωσε ότι ήταν έγγαμοι χωρίς παιδιά.

Πίνακας 1. Δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος

: 104 (60.8%)	(25-34): (60.8%)	104 (28.7%)	: 49 (15.2%)	μ : 82 (48%)
: 67 (39.2%)	(35-44): (29.8%)	51 (55.6%)	/ : 95 (36.8%)	μ : 26 (15.2%)
	(>45): (9.4%)	16 (15.8%)	/ : 27 (36.8%)	μ μ : 63 (36.8%)

Μέσες τιμές των μεταβλητών της έρευνας

Το σύνολο των θεμάτων της μεταβλητής «πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος» έλαβε πολύ υψηλή τιμή (Μ.Ο.=6.10, Τ.Α.=0.99). Το σύνολο των θεμάτων της μεταβλητής «γνώση σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος» έλαβε μέτρια τιμή (Μ.Ο.=3.87, Τ.Α.=1.22), ενώ το σύνολο των θεμάτων της μεταβλητής «περιβαλλοντικά υπεύθυνα συμπεριφορά» έλαβε σχετικά χαμηλή τιμή (Μ.Ο.=3.05, Τ.Α.=0.75) (Πίνακας 2).

Πίνακας 2. Περιγραφικά στοιχεία και βαθμός αξιοπιστίας των μεταβλητών της έρευνας

	N- μ	MIN	MAX	M.	.	Cronbach's a
« μ	4	1	7	3.87	1.22	.85
»						
« μ	6	2	7	6.10	0.99	.83
»						
« μ	10	1	4.58	3.05	0.75	.88
»						

Συσχέτιση των μεταβλητών της έρευνας

Οι τιμές της ανάλυσης συσχέτισης που σημειώθηκαν μεταξύ των μεταβλητών της «γνώσης σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος», των «πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος» και της «περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς» ήταν στατιστικά σημαντικές. Συγκεκριμένα όπως φαίνεται στον Πίνακα 3, η μεταβλητή «γνώση σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος» συσχετιζόταν στατιστικά σημαντικά με την μεταβλητή «περιβαλλοντικά υπεύθυνα συμπεριφορά» ($r = .515, p < .01$), και με την μεταβλητή «πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος» ($r = .224, p < .01$). Επιπλέον, η μεταβλητή «περιβαλλοντικά υπεύθυνα συμπεριφορά» συσχετιζόταν στατιστικά σημαντικά με την μεταβλητή «πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος» ($r = .510, p < .01$).

Πίνακας 3. Συντελεστής συσχέτισης μεταξύ των μεταβλητών της έρευνας

	« μ	« μ	« μ
« μ			
»			
« μ		.224**	.515**
»			

«		.224**		.510**
	»			
«		.515**	.510**	
	μ			

**p < .01

συστοιχιών (k-means cluster), προκειμένου να εξεταστεί κατά πόσο οι συμμετέχοντες μπορούν να ταξινομηθούν σε ομάδες με διαφορετικό βαθμό «γνώσης σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος», «πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος», και «περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς». Με βάση την ανάλυση αναδείχθηκαν τρεις κατηγορίες προσωπικού: άτομα με υψηλό, άτομα με μέσο και άτομα με χαμηλό βαθμό περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 4.

Πίνακας 4. Ταξινόμηση συμμετεχόντων σύμφωνα με τον βαθμό περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (γνώση, πιστεύω, συμπεριφορά) (k-means cluster analysis).

	μ	μ	μ
	=36	=84	=51
«			
	3.28	3.34	5.18
»			
«			
	4.59	6.47	6.58
»			
«			
	2.22	3.00	3.74
μ			
»			
	$F_{(2,168)}=79.75, p> .001$	$F_{(2,168)}=140.89, p> .001$	$F_{(2,168)}=84.41, p> .001$

Σύγκριση των ομάδων υψηλού, μέσου και χαμηλού βαθμού περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης ως προς τη μεταβλητή διάθεση άσκησης της αρμοδιότητας «προστασίας του περιβάλλοντος».

Για να εξεταστούν πιθανές διαφορές των τριών ομάδων υψηλού, μέσου και χαμηλού βαθμού στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση (γνώση, πιστεύω, συμπεριφορά) ως προς την διάθεση άσκησης της αρμοδιότητας «προστασίας του περιβάλλοντος», ο βαθμός (υψηλός, μέσος και χαμηλός) στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση (γνώση, πιστεύω, συμπεριφορά) χρησιμοποιήθηκε ως ανεξάρτητη μεταβλητή και η διάθεση άσκησης της αρμοδιότητας ως εξαρτημένη μεταβλητή. Από την ανάλυση διακύμανσης ως προς έναν παράγοντα (One Way ANOVA), διαπιστώθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των τριών διαφορετικών ομάδων ως προς την διάθεση άσκησης της αρμοδιότητας ($F_{(2,168)}=11.56, p< .001$). Συγκεκριμένα, εφαρμόστηκε το τεστ πολλαπλών συγκρίσεων Scheffe και διαπιστώθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στην διάθεση ελέγχου της αρμοδιότητας μεταξύ των ομάδων με υψηλό και μέσο βαθμό στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και της ομάδας χαμηλού βαθμού στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση. Οι ομάδες με υψηλό (M.O.=6.24, T.A.=1.06) και μέσο βαθμό (M.O.=5.98, T.A.=1.20) στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση σημείωσαν υψηλότερες τιμές ως προς την διάθεση άσκησης της αρμοδιότητας σε σχέση με την ομάδα με χαμηλό βαθμό (M.O.=4.94, T.A.=1.70). Δεν σημειώθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στην διάθεση άσκησης της αρμοδιότητας μεταξύ των ομάδων με υψηλό και μέσο βαθμό στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση (Πίνακας 5).

Πίνακας 5. Αλλαγή στην διάθεση άσκησης της αρμοδιότητας «προστασίας του περιβάλλοντος» λόγω διαφορετικού επιπέδου περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του προσωπικού της Δ.Α.

		μ μ (1)	μ μ (2)	μ μ (3)	F
		(.)	(.)	(.)	
μ	« »	4.94 (1.70)	5.98 (1.20)	6.24 (1.06)	11.56* (1-2,3)

*p<.001

Συζήτηση-Συμπεράσματα

Η μελέτη του ανθρώπινου ενδιαφέροντος για το περιβάλλον αποτελεί βασικό στοιχείο στην προστασία και στη βελτίωση της υπάρχουσας περιβαλλοντικής κατάστασης (Bjerke, Thrane, & Kleiven, 2006). Η Δ.Α. αποτελεί έναν από τους κύριους μηχανισμούς ελέγχου της προστασίας του περιβάλλοντος, αφού από τον νόμο της δίδεται η άσκηση της αρμοδιότητας «προστασίας του περιβάλλοντος» (Ν. 3731/2008; Π.Δ 23/2002). Τα αποτελέσματα της έρευνας επιβεβαίωσαν μερικώς τις υποθέσεις.

Συγκεκριμένα, η 1η υπόθεση επιβεβαιώθηκε μερικώς. Όσον αφορά στα «πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος» το προσωπικό της Δ.Α. σημείωσε υψηλή τιμή, σε αντίθεση με τις μεταβλητές «γνώση σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος» και «περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά» στην οποία σημείωσαν μέτρια και σχετικά χαμηλή τιμή, αντίστοιχα. Πιθανόν αυτή η διαφοροποίηση στις τιμές των τριών μεταβλητών να απορρέει από το γεγονός ότι το προσωπικό της Δ.Α. εντελώς συναισθηματικά έχει υψηλά «πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος», ενώ έχει σχετικά μέτρια «γνώση σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος» και χαμηλό βαθμό στην «περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά». Η χαμηλή τιμή στην «περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά» πιθανόν να οφείλεται στο γεγονός ότι δε δίνεται από την πολιτεία σε μεγάλο βαθμό η δυνατότητα για συμμετοχή του ανωτέρου προσωπικού σε διάφορες περιβαλλοντικές δράσεις, όπως η διοργάνωση εκστρατειών δενδροφύτευσης, εκδηλώσεων που σχετίζονται με την οικολογία, κ.α. Επιπλέον, το ελλειπές ενδιαφέρον από πλευράς προσωπικού για συμμετοχή του σε ανάλογες δράσεις, αλλά και περαιτέρω ενημέρωση για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, ίσως αποτέλεσαν λόγους για την μέτρια και σχετικά χαμηλή τιμή που σημείωσε το προσωπικό της Δ.Α. στις δύο παραπάνω μεταβλητές, αντίστοιχα.

Η 2η υπόθεση επιβεβαιώθηκε, καθώς η ανάλυση συσχετίσεων έδειξε στατιστικά σημαντικές σχέσεις μεταξύ των μεταβλητών της έρευνας. Η μεταβλητή «περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά» είχε την υψηλότερη συσχέτιση με τις μεταβλητές «γνώση σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος» και «πιστεύω έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος». Οι υπόλοιπες συσχετίσεις εμφανίστηκαν σε ικανοποιητικό επίπεδο. Τα αποτελέσματα συμφωνούν με προηγούμενες έρευνες οι οποίες υποστηρίζουν τη σχέση μεταξύ των παραπάνω μεταβλητών (Kilbourne & Pickett, 2008; Mobley, 2010).

Η 3η υπόθεση επίσης επιβεβαιώθηκε μερικώς. Από την ανάλυση συστοιχιών προέκυψαν τρεις ομάδες Δημοτικών Αστυνομικών με διαφορετικό βαθμό (υψηλό, μέσο και χαμηλό) περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης. Πραγματοποιήθηκε ανάλυση διακύμανσης (ANOVA) προκειμένου να διερευνηθεί αλλαγή στην διάθεση άσκησης της αρμοδιότητας «προστασίας του περιβάλλοντος» λόγω διαφορετικού επιπέδου περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του προσωπικού.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων διαπιστώθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των ομάδων αναφορικά της διάθεσης άσκησης της συγκεκριμένης αρμοδιότητας. Συγκεκριμένα, οι

ομάδες με υψηλό και μέσο βαθμό στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση (γνώση, πιστεύω, συμπεριφορά) σημείωσαν υψηλότερες τιμές ως προς διάθεση άσκησης της αρμοδιότητας σε σχέση με την ομάδα με χαμηλό βαθμό. Δεν σημειώθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στην άσκηση ελέγχου της αρμοδιότητας μεταξύ των ομάδων με υψηλό και μέσο βαθμό στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση (γνώση, πιστεύω, συμπεριφορά).

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων μπορούν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για τον καθορισμό της αποτελεσματικότερης μεθόδου επιλογής του προσωπικού της Δ.Α. που θα ασκεί την αρμοδιότητα της «προστασίας του περιβάλλοντος». Θα ήταν δόκιμο η διεύθυνση της Δ.Α. να επιλέγει προσωπικό με υψηλό βαθμό περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (γνώση, πιστεύω, συμπεριφορά) προκειμένου να ασκεί την συγκεκριμένη αρμοδιότητα.

Συμπεράσματα

Τα αποτελέσματα της έρευνας υποστήριξαν ότι το προσωπικό της Δ.Α. με υψηλό βαθμό στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση (γνώση, πιστεύω, συμπεριφορά) αποτελούν το κατάλληλο προσωπικό για την αποτελεσματικότερη άσκηση της αρμοδιότητας «προστασίας του περιβάλλοντος», αφού υπέδειξαν υψηλότερη τιμή στην διάθεση ελέγχου της αρμοδιότητας, από το προσωπικό με χαμηλό βαθμό στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση. Τα αποτελέσματα των ερευνών σχετικά με την γενικότερη συμπεριφορά του προσωπικού της Δ.Α. προς το φυσικό περιβάλλον, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από την Διεύθυνση της Δ.Α. για το σχεδιασμό κατάλληλων στρατηγικών επιλογής του προσωπικού αναφορικά της αποτελεσματικότερης άσκησης της παραπάνω αρμοδιότητας και κατ' επέκταση της βελτίωσης και αναβάθμισης παροχής υπηρεσιών της Δ.Α. προς τους πολίτες. Τα περιβαλλοντικά θέματα παραμένουν ένα από τα κύρια ζητήματα που απασχολούν τον σύγχρονο άνθρωπο και επομένως η Δ.Α. σαν ένας από τους κύριους μηχανισμούς προστασίας του περιβάλλοντος θα πρέπει να γίνει όσο πιο αποτελεσματική μπορεί στο ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος. Επομένως, το όφελος από την διεξαγωγή τέτοιων ερευνών είναι μεγάλο.

Πρακτικές εφαρμογές

Τα αποτελέσματα των ερευνών σχετικά με τη συμπεριφορά του προσωπικού της Δ.Α. προς το φυσικό περιβάλλον, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από τη Διεύθυνση της Δ.Α. ως μιας κατάλληλης μεθόδου επιλογής του προσωπικού. Η αρμοδιότητα της «προστασίας του περιβάλλοντος» πρέπει να ασκείται από άτομα εκπαιδευμένα κατάλληλα ώστε να βελτιώνονται και να αναβαθμίζονται οι αντίστοιχες υπηρεσίες που προσφέρονται στους πολίτες. Η Διεύθυνση της Δ.Α. θα πρέπει να επιλέγει για την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής, Δημοτικούς Αστυνομικούς που διακρίνονται από υψηλό βαθμό περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.

Η διοίκηση κάθε Δήμου θα πρέπει να παρέχει επαρκή μέριμνα για ζητήματα συνεχούς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού της Δ.Α. και μετά την αποφοίτηση τους από τις σχολές Δ.Α., καθώς το θεσμικό και νομικό πλαίσιο της περιβαλλοντικής προστασίας, διαρκώς μεταλλάσσεται και εξελίσσεται. Επομένως, ο Δήμος θα πρέπει να φροντίσει για την διοργάνωση σεμιναρίων που αφορούν σε θέματα περιβάλλοντος, όπως και στην επιμόρφωση της αποτελεσματικότερης άσκησης της αρμοδιότητας της «προστασίας του περιβάλλοντος».

Ο Δήμος θα πρέπει να παρέχει στο προσωπικό της Δ.Α. την δυνατότητα διοργάνωσης περιβαλλοντικών εκδηλώσεων, προκειμένου να του καλλιεργήσει το αίσθημα ευθύνης απέναντι στην προστασία του περιβάλλοντος και κατ' επέκταση να βελτιώσει την περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά του. Η διεύθυνση της Δ.Α. θα πρέπει να λαμβάνει συχνότερα πρωτοβουλίες για περιβαλλοντικές δράσεις, π.χ. χρήση «φιλικών προς το περιβάλλον οχημάτων», προκειμένου να ευαισθητοποιήσει και να επηρεάσει περισσότερο το προσωπικό της για ενεργή περιβαλλοντική δράση και συμπεριφορά.

Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες

Εάν οι Δήμοι της χώρας θέλουν να πάρουν μέτρα για να διαχειριστούν τα περιβαλλοντικά προβλήματα, θα ωφεληθούν από έρευνες που γίνονται τόσο στο γενικό πληθυσμό, όσο και σε ειδικούς πληθυσμούς, ώστε να διαμορφώσουν ή να επηρεάσουν την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και συνεπώς συμπεριφορά τόσο του προσωπικού της Δ.Α. όσο και των πολιτών. Επομένως είναι άμεση ανάγκη η διεξαγωγή παρόμοιων ερευνών στο μέλλον.

Βιβλιογραφία

- Barr, S., Gilg, A., & Ford, N. (2005). The household energy gap: Examining the divide between habitual and purchase-related conservation behaviours. *Energy Policy*, 33, 1425-1444.
- Bjerke, T., Thrane, C., & Kleiven, J. (2006). Outdoor recreation interests and environmental attitudes in Norway. *Managing Leisure*, 11, 116-128.
- Bun Lee, E. (2008). Environmental attitudes and information sources among African American college students. *Journal of Environmental Education*, 40(1), 29-42.
- Chan, K. (1999). Market segmentation of green consumers in Hong-Kong. *Journal of International Consumer Marketing*, 12(2), 7-24.
- Collins, C. M., Steg, L., & Koning, M. A. S. (2007). Customers' values, beliefs on sustainable corporate performance, and buying behavior. *Psychology and Marketing*, 24(6), 555-577.
- Conraud-Koellner, E. & Rivas-Tovar, L. A. (2009). Study of green behavior with a focus on Mexican individuals. *iBusiness*, 1, 124-131.
- Δοξαστάκης, Ε. Ζ. (2005). *Οργάνωση & Λειτουργία Δημοτικής Αστυνομίας*. Τόμος Α'. Ηράκλειο: Γραφικές Τέχνες Γ. Δετοράκης Α.Ε.Β.Ε.
- Dunlap, R. E., Van Liere, K. D., Mertig, A. G., & Jones, R. E. (2000). Measuring endorsement of the New Ecological Paradigm: A revised NEP scale. *Journal of Social Issues*, 56(3), 425-442.
- Ewert, A., Place, G., & Sibthorp, J. (2005). Early-life outdoor experiences and an individual's environmental attitudes. *Leisure Sciences*, 27, 225-239.
- Fransson, N. & Garling, T. (1999). Environmental concern: Conceptual definitions, measurement methods, and research findings. *Journal of Environmental Psychology*, 19, 369-382.
- Fryxell, G. E. & Lo, C. W. H. (2003). The influence of environmental knowledge and values on managerial behaviours on behalf of the environment: An empirical examination of managers in China. *Journal of Business Ethics*, 46(1), 45-69.
- Gadenne, D., Sharma, B., Kerr, D., & Smith, T. (2011). The influence of consumers' environmental beliefs and attitudes on energy saving behaviours. *Energy Policy*, 39, 7684-7694.
- Ilie, M. P., Transilvania, A. B., & Truța, C. (2012). The locus of control as a psycho-social determinant of pro-environmental attitudes. *Global Journal of Psychology Research*, 2, 23-28.
- Kaiser, F.G. & Fuhrer, U. (2003). Ecological behaviour's dependency on different forms of knowledge. *Applied Psychology: An International Review*, 52(4), 598-613.
- Kaplan, S. (2000). Human nature and environmentally responsible behavior. *Journal of Social Issues*, 56(3), 491-508.
- Kennedy, E. H., Beckley, T. M., McFarlane, B. L., & Nadeau, S. (2009). Why we don't "walk the talk": Understanding the environmental values/behaviour gap in Canada. *Human Ecology Review*, 16(2), 151-160.
- Kilbourne, W. & Pickett, G. (2008). How materialism affects environmental beliefs, concern, and environmentally responsible behavior. *Journal of Business Research*, 61(9), 885-893.
- Kouthouris, Ch. & Kontogianni, E. (2013a). The effect of green marketing issues in shaping future behavior among recreational swimmers. *Paper presented at ICERI2013, 6th International Conference of Education, Research and Innovation. Seville (Spain) ανακτήθηκε στις 10/5/2014 από <http://library.iated.org>.*
- Kouthouris, Ch. & Kontogianni, E. (2013b). Environmental friendly services in sport centers. Paper presented at ICERI2013, 6th International Conference of Education, Research and Innovation. Seville (Spain) ανακτήθηκε στις 10/5/2014 από <http://library.iated.org>.
- Laroche, M., Bergeron, J., & Barbaro-Forleo, G. (2001). Targeting consumers who are willing to pay

- more for environmentally friendly products. *Journal of Consumer Marketing*, 18(6), 503-520.
- Lea, E. J. & Worsley, A. (2008). Australian consumers' food-related environmental beliefs and behaviours. *Appetite*, 50(2-3), 207-214.
- Maloney, M. P., Ward, M. P., & Braucht, G. N. (1975). Psychology in action: A revised scale for the measurement of ecological attitudes and knowledge. *American Psychologist*, 30, 787-791.
- Mobley, C. (2010). Exploring additional determinants of environmentally responsible behavior: The influence of environmental literature and environmental attitudes. *Environment and Behavior*, 42(4), 420-447.
- Mobley, C., Vagias, W. M., & DeWard, S. L. (2010). Exploring additional determinants of environmentally responsible behaviour: The influence of environmental literature and environmental attitudes. *Environment and Behavior*, 42(4), 420-447.
- O'Connor, R. E., Bord, R. J., & Fisher, A. (1999). Risk perceptions, general environmental beliefs, and willingness to address climate change. *Risk Analysis*, 19(3), 461-471.
- Ozaki, R. & Sevastyanova, K. (2011). Going hybrid: An analysis of consumer purchase motivations. *Energy Policy*, 39, 2217-2227.
- Sivek, D. J. & Hungerford, H. (1989/1990). Predictors of responsible behavior in members of three Wisconsin conservation organizations. *Journal of Environmental Education*, 21(2), 35-40.
- Tilikidou, I. & Delistavrou, A. (2006). Consumers ecological activities and their correlates. *Paper presented at 9th International Conference on Marketing and Development, Thessaloniki Greece*.
- Vicente-Molina, M. A., Fernández-Sáinz, A., & Izagirre-Olaizola, J. (2013). Environmental knowledge and other variables affecting pro-environmental behaviour: Comparison of university students from emerging and advanced countries. *Journal of Cleaner Production*, 61, 130-138.
- Ζαφειρούδη, Α. & Χατζηγεωργιάδης, Α. (2012). Περιβαλλοντικά υπεύθυνα συμπεριφορά & άσκηση σε υπαίθρια αθλητικά κέντρα. *Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής*, 9(1), 1-9.
- Ζαφειρούδη, Α. & Χατζηγεωργιάδης, Α. (2009). Περιβαλλοντικό ενδιαφέρον, ανθρώπινη συμπεριφορά και συμμετοχή σε υπαίθριες δραστηριότητες αναψυχής. *Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής*, 5(2), 23-40.

Νομοθεσία

- Αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο νόμου «Αναδιοργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας και ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών». Ανακτήθηκε στις 8/4/2014 από <http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/2f026f42-950c-4efc-b950-340c4fb76a24/A-DIMOTIKI-EIS.pdf>
- Κανονισμός καθαριότητας & προστασίας περιβάλλοντος. (2013). Δήμος Τρικκαίων, Τρίκαλα. Ν. 3731/08 (ΦΕΚ 263 Α'/23-12-2008). «Αναδιοργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας και ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών».
- Προεδρικό Διάταγμα 23/02 (ΦΕΚ Α' 19/7-2-02). «Αρμοδιότητες, σύστημα πρόσληψης, προσόντα, καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις του προσωπικού της Δημοτικής Αστυνομίας».
- Προεδρικό Διάταγμα 410/95. Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας.

Διαδικτυακές πηγές

- Τα πρώτα οικολογικά αυτοκίνητα στη Δημοτική Αστυνομία. Ανακτήθηκε από: <http://www.econews.gr/2009/09/25/electric-cars-athens-municipality/>.
- Πάτρα: «Οικολογικές» περιπολίες της Δημοτικής Αστυνομίας. Ανακτήθηκε από: <http://www.aftodioikisi.gr/epixeiriseis/patra-oikologikes-peripolies-tis-dimotikis-astinomias-meso-ideal>
- Περιπολίες με ηλεκτροκίνητα ποδήλατα η δημοτική αστυνομία στο Μαρούσι. Ανακτήθηκε από: http://myota.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=3312:peripolies-me-ilektrokinita-podilata-i-dimotiki-astynomia-sto-maroyisi&catid=51:2010-07-19-14-51-44&Itemid=86
- Προμήθεια ηλεκτρικών ποδηλάτων για τη Δημοτική Αστυνομία, Δήμος Καβάλας. Ανακτήθηκε από: http://www.newsit.gr/default.php?pname=Article&art_id=167792&catid=32

Υπεύθυνος έκδοσης: Ελληνική Εταιρία Διοίκησης Αθλητισμού, **Υπεύθυνος συντακτικής επιτροπής:** Αλεξανδρής Κωνσταντίνος. **Συντάκτες:** Αυθίνος Ιωάννης, Γαργαλιάνος Δημήτρης, Κριεμάδης Αθανάσιος, Κώστας Γεώργιος, Τζέτζης Γεώργιος, Κουστέλιος Αθανάσιος, Κουθούρης Χαρίλαος, , Γουλιμάρης Δημήτριος, Θεοδωράκης Νικόλαος, Τσίτσου Ροδούλα, Τσίτοκαρη Ευθυμία, Παπαδημητρίου Δήμητρα, Γλυνιά Ελένη, Νάτσης Παντελής, Κιάφας Ζαχαρίας, Δράκου Αμαλία, Μπάρλας Αχιλλέας. **Τεχνική επεξεργασία και μορφοποίηση κειμένου:** Ζαφειρούδη Αγλαΐα
